

Η Ιστορία του Κούλερβο
(Καλερβονπόικα)

Τον καιρό {της μαγείας πολύ παλιά} {τότε που η μαγεία ήταν ακόμη κάτι νέο} ένας κύκνος μεγάλωνε τα κυκνάκια του στις όχθες ενός γαλήνιου ποταμού στον καλαμόφυτο βαλτότοπο του Σούτσε. Μια μέρα, ενώ κολυμπούσε ανάμεσα σε λιμνούλες περιτριγυρισμένες από σπαθόχορτα με τα μικρά του να τον ακολουθούν, ένας αετός όρμησε, άρπαξε ένα από αυτά και πετώντας ψηλά το μετέφερε στην Τελέα. Την επόμενη μέρα ένα μεγαλόσωμο γεράκι άρπαξε άλλο ένα και το πήγε στην Κεμένουνε. Ο κύκνος που κατέληξε στην Κεμένουνε μεγάλωσε, έγινε έμπορος και δεν τον συναντάμε σε τούτη τη θλιβερή ιστορία. Το μικρό που βρέθηκε στην Τελέα έγινε ο επονομαζόμενος Κάλερβο, ενώ εκείνο που έμεινε πίσω εξελίχθηκε στον Ούνταμο τον Κακό, έναν αιμοβόρο και πανίσχυρο μάγο στον οποίο οι άνθρωποι συχνά αναφέρονται.

Και ο Κάλερβο έστησε το σπιτικό του πλάι στους ποταμούς που ήταν γεμάτοι ψάρια, από όπου αντλούσε πολλή χαρά και εξασφάλιζε καλό φαγητό. Σε αυτόν η γυναίκα του πριν από χρόνια είχε χαρίσει έναν γιο και μία κόρη και τώρα ήταν ξανά ετοιμόγεννη. Και εκείνες τις μέρες η γη του Κάλερβο συνόρευε

με τη ζοφερή επικράτεια του πανίσχυρου Ούνταμο, του αδελφού του, που ορεγόταν τα χωράφια του κοντά στον όμορφο ποταμό με τα άφθονα ψάρια.

Έτσι πήγε και άπλωσε δίχτυα στους ψαρότοπους του Κάλερβο, του άρπαξε την ψαριά και τον έκανε να λυπηθεί πολύ. Και γεννήθηκε ανάμεσα στα αδέρφια μίσος μεγάλο στην αρχή, που κατέληξε σε ανοιχτό πόλεμο. Ύστερα από μια μάχη στις όχθες του ποταμού, στην οποία κανένας δεν κατάφερε να νικήσει, ο Ούνταμο επέστρεψε στο φρικτό του αγρόκτημα και το έριξε σε σατανική περισυλλογή, υφαινοντας (με τα δάχτυλά του) ένα σχέδιο όλο θυμό και εκδίκηση.

Έκανε τα γιγάντια βόδια του να περάσουν στα λιβάδια του Κάλερβο, να διώξουν τα πρόβατά του και να καταβροχθίσουν το σανό τους. Τότε ο Κάλερβο έστειλε τον Μούστι, το μεγάλο μαύρο κυνηγόσκυλο, να τα κατασπαράξει. Μετά ο Ούνταμο καταθυμωμένος επιστράτευσε τους άντρες του και τους έδωσε όπλα· αρμάτωσε τα πρωτοπαλικάρα του και τα σκλαβόπουλά του με τσεκούρια και σπαθιά και ξεκίνησαν για μάχη, σε έναν άδικο αγώνα εναντίον του ίδιου του αδελφού του.

Και η γυναίκα του Καλερβόινεν, καθισμένη κοντά στο παρθέρο του αγροτόσπιτου, είδε πέρα μακριά ένα στρόβιλο καπνού που σήκωνε το ασκέρι και στράφηκε στον Κάλερβο και του είπε: «Άντρα μου, για δεξ εκείδά ανεβαίνει ένας βρομερός καπνός. Για έλα εδώ κοντά μου. Είναι καπνός αυτό που βλέπω ή μήπως ένα πυκνό[;] σκοτεινό σύννεφο που περνά γρήγορα: αλλά τώρα έχει σταθεί στην άκρη των χωραφιών με το καλαμπόκι, πλάι στο καινούργιο δρομάκι που άνοιξες;»

Τότε ο Κάλερβο με σφιγμένη καρδιά αποκρίθηκε: «Αυτό εκείδά, κυρά μου, δεν είναι αποφορά φθινοπωρινού καπνού

ούτε πρόσκαιρη θολούρα, αλλά φοβάμαι πως είναι ένα σύννεφο που δεν κινείται γοργά και δεν θα φύγει προτού θερίσει το σπίτι και το βίός μου σαν άγρια θύελλα». Και τότε φάνηκαν ξεκάθαρα αυτοί που είχε συγκεντρώσει ο Ούνταμο και από πέρα μακριά μπορούσαν να διακρίνουν το πλήθος, τη δύναμη και τα φανταχτερά κόκκινα ρούχα τους. Σπίθιζαν οι ανταύγειες του ατσαλιού και στα ζωνάρια τους κρέμονταν τα σπαθιά τους και στα χέρια τους γυάλιζαν γερά τσεκούρια και κάτω από τα κράνη τους τα απαίσια πρόσωπά τους ήταν σκυθρωπά: γιατί πάντα ο Ουνταμόινεν μάζευε γύρω του βάνανους και άξεστους ανθρώπους.

Και οι άνθρωποι του Κάλερβο ήταν σκορπισμένοι εδώ και εκεί στο αγρόκτημα, και έτσι, αφού άρπαξε το τσεκούρι και την ασπίδα του, όρμησε μόνος εναντίον των αντιπάλων του, που δεν άργησαν να τον σκοτώσουν μέσα στη δική του αυλή, κοντά στο στάβλο με τα γελάδια, κάτω από τον ήλιο του φθινοπώρου, πλάι στη σοδειά του – οι εχθροί του ήταν τόσο πολλοί. Ο απαίσιος Ουνταμόινεν κακοποίησε το νεκρό σώμα του αδελφού του μπροστά στα μάτια της γυναίκας του και μεταχειρίστηκε με τον χειρότερο τρόπο τους ανθρώπους και τα χωράφια του. Οι άγριοι άντρες του έσφαξαν όλους όσοι βρήκαν, ανθρώπους και ζώα, και χάρισε τη ζωή μόνο στη γυναίκα του Κάλερβο και στα δυο της παιδιά, και έδειξε έλεος μόνο και μόνο για να τους πάρει ως σκλάβους στο Ούντολα, στο απαίσιο αρχοντικό του.

Την καρδιά της μάνας πλημμύρισε τότε πίκρα μεγάλη, γιατί αγαπούσε πολύ τον Κάλερβο, όπως την αγαπούσε και εκείνος, και ζούσε στο αρχοντικό του Ούνταμο, μα δεν την ένοιαζε τίποτα πια από τον ηλιόλουστο κόσμο. Και, όταν έφτασε η ώρα, γέννησε μέσα στη θλίψη της τα παιδιά του Κάλερβο: ένα αγόρι

και ένα κορίτσι σε μία γέννα. Ο ένας ήταν πολύ δυνατός και η άλλη πολύ όμορφη από τη στιγμή κιόλας που γεννήθηκαν και από την πρώτη ώρα έδειχναν να αγαπιούνται μεταξύ τους. Μα η καρδιά της μάνας τους ήταν νεκρή και δεν την ένοιαζε καθόλου η ομορφιά τους, ούτε απάλυνε τον πόνο της, ούτε έκανε τίποτα καλύτερο από να θυμάται τις παλιές μέρες στο αγρόκτημά τους πλάι στον ήρεμο ποταμό και τους ψαρότοπους στις καλαμιές και τον Κάλερβο, τον νεκρό τους πατέρα, και ονόμασε το αγόρι Κούλερβο («Οργή») και το κορίτσι Γουάνονα («Κλαιούσα»). Και ο Ούνταμο άφησε τα παιδιά να ζήσουν, γιατί σκέφτηκε πως θα μεγάλωναν και θα γίνονταν γεροί και δυνατοί υπηρέτες, που θα τους είχε στη δούλεψή του και θα τον φρόντιζαν χωρίς μισθό, σε αντίθεση με τους υπόλοιπους άξεστους υπηρέτες του. Τα παιδιά όμως, καθώς τους έλειψε η φροντίδα της μητέρας τους, δεν ανατράφηκαν σωστά, γιατί το λίκνισμα των βρεφών που μεγαλώνουν στη σκλαβιά δεν γίνεται με αγάπη και βυζαίνουν πίκρα από το στήθος αυτής που δεν τα έχει γεννήσει.

Η ανεξέλεγκτη δύναμη του Κούλερβο μετατράπηκε σε αχαλίνωτη θέληση, η οποία δεν υποχωρούσε καθόλου σε ό,τι επιθυμούσε, ενώ δυσανασχετούσε με οποιαδήποτε αναποδιά. Και η Γουάνονα έγινε μια άγρια, απόμακρη κοπέλα, η οποία, από τη στιγμή που άρχισε να περπατά, περιπλανιόταν στα ζοφερά δάση του Ούντολα – κάτι που συνέβη πολύ νωρίς, γιατί αυτά τα παιδιά-θαύματα απείχαν μόνο μία γενιά από τη γενιά των ανθρώπων με τις μαγικές ικανότητες. Και ο Κούλερβο ήταν όπως και εκείνη: ένα κακότροπο παιδί, που δύσκολα το χαλιναγωγούσε κανείς. Όσπου μια μέρα θυμωμένος ξέσκισε τις φασκίες του και με μια δυνατή κλοτσιά έκανε κομμάτια την κούνια του από ξύλο φλαμουριάς – κάποιοι όμως είπαν ότι όλα

έδειχναν πως θα πρόκοβε και θα εξελισσόταν σε έναν πολύ δυνατό άντρα και αυτό χαροποίησε τον Ούνταμο, η σκέψη ότι μια μέρα ο Κούλερβο θα ήταν ένας πανίσχυρος πολεμιστής και ρωμαλέο πρωτοπαλίκαραο.

Και αυτό δεν φαινόταν απίθανο, γιατί τον τρίτο μήνα της ζωής του ο Κούλερβο, με ύψος που έφτανε δεν έφτανε μέχρι το γόνατο, σηκώθηκε όρθιος και έτσι ξαφνικά μίλησε στη μητέρα του που εξακολουθούσε να θρηνεί απαρηγόρητη. «Ω μητέρα μου, ω πολυαγαπημένη μου, γιατί πενθείς τόσο πολύ;» Και εκείνη του διηγήθηκε μια ιστορία ανανδρίας, αυτή του Θανάτου του Κάλερβο μέσα στο ίδιο του το σπίτι, για το πώς το αγρόκτημά του και όλα του τα υπάρχοντα είχαν αφανιστεί και οι άνθρωποί του είχαν σφαγιαστεί από τον αδελφό του, τον Ούνταμο, και τους υποτακτικούς του, που δεν είχε δείξει έλεος και δεν είχε αφήσει τίποτα ζωντανό εκτός από το μεγάλο του κυνηγόσκυλο, τον Μούστι, που, γυρίζοντας από τα χωράφια, βρήκε τον αφέντη του σκοτωμένο και την κυρά του και τα παιδιά της σκλάβους και τους ακολούθησε στην εξορία στα γαλάζια δάση γύρω από το αρχοντικό του Ούνταμο, όπου πλέον ζούσε στην άγρια φύση φοβούμενος τους ανθρώπους του Ούνταμο και πότε πότε σκότωνε κάποιο πρόβατο και συχνά τη νύχτα άκουγαν το αλύχτισμά του. Οι υποτακτικοί του Ούνταμο έλεγαν ότι ήταν το κυνηγόσκυλο του Τούονι, του Άρχοντα του Θανάτου, αν και αυτό δεν ήταν αλήθεια.

Του αφηγήθηκε όλα αυτά και του έδωσε ένα μεγάλο μαχαίρι με παράξενα σκαλίσματα που είχε πάντα περασμένο στη ζώνη του ο Κάλερβο όποτε έφευγε μακριά, μια λεπίδα πολύ κοφτερή κατασκευασμένη στα νιάτα του, την οποία ξεκρέμασε από τον τοίχο με την ελπίδα να βοηθήσει τον αγαπημένο της.

Έπειτα βυθίστηκε και πάλι στη θλίψη της και ο Κούλερβο φώναξε δυνατά: «Μα το μαχαίρι του πατέρα μου, μητέρα μου που με γέννησες, όταν μεγαλώσω και γίνω δυνατός, τότε θα εκδικηθώ το θάνατό του και θα ξεπληρώσω τα δάκρυα που έχυσες». Και αυτά τα λόγια τα είπε μόνο εκείνη τη φορά και δεν τα ξεστόμισε ξανά, όμως εκείνη τη μοναδική φορά τον άκουσε ο Ούνταμο. Και από θυμό και φόβο άρχισε να τρέμει και είπε ότι θα ξεκλήριζε τη γενιά του γιατί ο Κάλερβο είχε ξαναγεννηθεί μέσα του.

Και από τότε άρχισε να μηχανεύεται ό,τι κακό μπορούσε για το παιδί (γιατί τέτοια ήταν η εμφάνισή του, τόσο γρήγορα και εκπληκτικά είχε μεγαλώσει και αποκτήσει δύναμη το μωρό) και μόνο η δίδυμη αδελφή του, η ωραία κοπέλα Γουάνονα (γιατί έτσι έδειχνε ήδη, τόσο γρήγορα και θαυμαστά είχε μεγαλώσει και ομορφύνει), τον συμπονούσε και τον συντρόφευε στις περιπλανήσεις τους στα γαλάζια δάση. Τα μεγαλύτερα αδέρφια (στα οποία έχει ήδη γίνει αναφορά), αν και είχαν γεννηθεί ελεύθερα και είχαν γνωρίσει τον πατέρα τους, έμοιαζαν περισσότερο με σκλάβους από ό,τι τα ορφανά που είχαν γεννηθεί στη σκλαβιά. Είχαν υποταχθεί στον Ούνταμο και έκαναν οτιδήποτε κακό τους πρόσταζε και δεν τους ενδιέφερε καθόλου να συμπαρασταθούν στη μητέρα τους που τους είχε αναθρέψει τον καιρό της ευμάρειας κοντά στον ποταμό.

Και καθώς περιπλανιόνταν στα δάση, ένα χρόνο και ένα μήνα μετά το θάνατο του πατέρα τους του Κάλερβο, τα δύο αυτά παιδιά-αγρίμια συνάντησαν το κυνηγόσκυλο, τον Μούστι. Από τον Μούστι ο Κούλερβο έμαθε πολλά πράγματα για τον πατέρα του και τον Ούνταμο, καθώς και άλλα πράγματα πιο ζοφερά και δυσνόητα, και άλλα ακόμη πιο παλιά, μπορεί

και πριν από τις μέρες της μαγείας τους, μπορεί και προτού οι άνθρωποι άρχισαν να πιάνουν με τα δίχτυα τους ψάρια στους βαλτότοπους του Τούονι.

Ο Μούστι ήταν το πιο σοφό από όλα τα κυνηγόσκυλα και οι άνθρωποι δεν ήξεραν πού ή πότε είχε γεννηθεί, αλλά έλεγαν πάντοτε ότι ήταν σκύλος με άγρια δύναμη και αντοχή και μεγάλη γνώση. Και ο Μούστι είχε συγγένεια και ταυτιζόταν με οτιδήποτε ζούσε στα αγριοτόπια και γνώριζε το μυστικό της αλλαγής της εξωτερικής εμφάνισης και είχε τη δυνατότητα να παρουσιαστεί σαν λύκος ή αρκούδα, μικρό ή μεγάλο γελάδι, και να κάνει επίσης πολλά άλλα μαγικά. Και τη νύχτα στην οποία αναφερόμαστε το κυνηγόσκυλο τους προειδοποίησε για τις διαβολικές σκέψεις του Ούνταμο και ότι αυτό που επιθυμούσε όσο τίποτε άλλο ήταν ο θάνατος του Κούλερβο. {Και στον Κούλερβο έδωσε τρεις τρίχες από το τρίχωμά του και είπε: «Κούλερβο Καλερβονπόικα, εάν ποτέ κινδυνεύσεις από τον Ούνταμο, πιάσε μία από αυτές τις τρίχες και φώναξε “Μούστι, ω Μούστι, ας με βοηθήσουν τα μάγια σου τώρα” και τότε θα λάβεις βοήθεια θαυμαστή την ώρα της μεγάλης σου ανάγκης».

Και την άλλη μέρα ο Ούνταμο πρόσταξε να πιάσουν τον Κούλερβο, να τον χώσουν σε ένα βαρέλι και να τον πετάξουν στα νερά ενός ορμητικού χειμάρρου – που στο αγόρι φάνταζαν σαν τα νερά του Τούονι, του Ποταμού του Θανάτου. Όταν όμως κοίταξαν στον ποταμό ύστερα από τρεις μέρες, το παιδί είχε καταφέρει να βγει από το βαρέλι, καθόταν στα κύματα και ψάρευε με ένα χάλκινο καλάμι με μεταξωτή πετονιαί και από τότε έγινε σπουδαίος ψαράς. Αυτά βέβαια ήταν τα μάγια του Μούστι.

Και πάλι ο Ούνταμο θέλησε να εξοντώσει τον Κούλερβο και έστειλε τους υπηρέτες του στο δάσος, όπου έκοψαν θεόρατες σημιδες και πεύκα που έσταζαν ρετσίνι, πεύκα με χιλίες βελόνες. Και γέμισαν έλκηθρα με φλοιούς δέντρων για προσάναμμα και έσυραν τεράστιους φράξους που είχαν μήκος [εκατό] οργιές: γιατί ήταν στ' αλήθεια πανύψηλα τα δάση στο σκοτεινό Ούντολα. Και όλα αυτά τα στοιβάξαν για να κάψουν τον Κούλερβο.

Έβαλαν φωτιά κάτω από τα ξύλα και η μεγάλη πυρά τριζοβόλησε και η μυρωδιά από τα κούτσουρα και ο αφύς καπνός τούς έπνιξαν και, όταν όλα λαμπάδιασαν μέσα στις κόκκινες απειλητικές φλόγες, έριξαν τον Κούλερβο. Και η φωτιά έκαιγε για δύο μέρες και άλλη μία κι ύστερα είδαν το αγόρι χωμένο έως τα γόνατα στις στάχτες και τα αποκαΐδια έως τους αγκώνες του και με μια ασημένια μασιά να μαζεύει τα πιο καυτά κάρβουνα γύρω του και να μην έχει καν τσουρουφλιστεί.

Ο Ούνταμο τότε τυφλωμένος από οργή, όταν διαπίστωσε ότι τα μάγια του δεν είχαν κανένα αποτέλεσμα, έβαλε να τον κρεμάσουν με ατιμωτικό τρόπο από ένα δέντρο. Και εκεί, σε μια ψηλή βελανιδιά, κρεμόταν το παιδί του αδελφού του, του Κάλερβο, για δύο νύχτες και άλλη μία, και το χάραμα ο Ούνταμο έστειλε να δουν εάν ο Κούλερβο είχε πεθάνει στην κρεμάλα ή όχι. Και ο υπηρέτης γύρισε πίσω έντρομος και είπε αυτά τα λόγια: «Άρχοντα, ο Κούλερβο δεν έχει πεθάνει ακόμη, ούτε είναι νεκρός στην κρεμάλα, αλλά στο χέρι του κρατά ένα μεγάλο μαχαίρι και έχει χαράξει θαυμαστά σχέδια πάνω στο δέντρο. Όλος ο κορμός είναι γεμάτος σκαλίσματα, που το κυριότερο φαίνεται να είναι ένα μεγάλο ψάρι (αυτό ήταν το παλιό σύμβολο του Κάλερβο), και έχει λύκους και αρκούδες και ένα θεόρατο κυνηγόσκυλο, όπως αυτά στη μεγάλη αγέλη του Τούονι».

Τα μάγια που είχαν σώσει τη ζωή του Κούλερβο προέρχονταν από την τελευταία τρίχα του Μούστι. Και το μαχαίρι ήταν ο Σίκι, το μεγάλο μαχαίρι του πατέρα του, που του είχε δώσει η μητέρα του και ο Κούλερβο το φυλούσε σαν τα μάτια του και το θεωρούσε πολυτιμότερο από όλο το ασήμι και το χρυσάφι του κόσμου.

Ο Ουνταμόνιεν φοβήθηκε και εξ ανάγκης υποχώρησε μπροστά στις ισχυρές μαγικές δυνάμεις που προστάτευαν το αγόρι και το έστειλε να δουλέψει ως σκλάβος γι' αυτόν χωρίς μισθό και σχεδόν χωρίς καθόλου φροντίδα για την επιβίωσή του. Μάλιστα θα λιμοκτονούσε εάν δεν ήταν η αδελφή του η Γουάνονα, η οποία, μολοντί ο Ούντι δεν της φερόταν πολύ καλύτερα, μοιραζόταν με τον αδελφό της τα περισσότερα από τα ελάχιστα που διέθετε. Ο μεγαλύτερος αδελφός και η αδελφή τους δεν έδειχναν καμία συμπόνια για τα δίδυμα, αλλά μάλλον, όντας υποταγμένοι στον Ούντι, προσπαθούσαν να κάνουν ευκολότερη τη ζωή τους. Και η αγανάκτηση του Κούλερβο μεγάλωνε μέρα με τη μέρα και γινόταν όλο και πιο δύσθυμος και βίαιος και δεν μιλούσε ευγενικά σε κανέναν παρά μόνο στη Γουάνονα και όχι σπάνια φερόταν και σε αυτή απότομα.

Έτσι, όταν ο Κούλερβο ψήλωσε και έγινε ακόμα πιο δυνατός, ο Ούνταμο έστειλε να τον φωνάξουν και του είπε: «Σε έχω εξασφαλίσει στο σπίτι μου και σε έχω ανταμείψει όσο νομίζω πως άξιζες – με τροφή για το στομάχι σου ή χαστούκι για τα αυτιά σου. Τώρα πρέπει να δουλέψεις και θα σου αναθέσω δουλειά που αρμόζει σε σκλάβο ή υπηρέτη. Πήγαινε και άνοιξέ μου ένα ξέφωτο στο κοντινό σύδεντρο του Γαλάζιου Δάσους. Ξεκίνα αμέσως». Και ο Κούλι πήγε. Όμως δεν ήταν δυσαρεστημένος, γιατί, παρότι ήταν μόλις δύο ετών, θεωρούσε πως είχε

αντρειωθεί, αφού είχε τσεκούρι στα χέρια του και τραγουδούσε στο δρόμο για το δάσος.

Το τραγούδι του Σακέχοντο στο δάσος:

Τώρα κρίνω άντρας πως είμαι
Αν και λίγα καλοκαίρια έχω ζήσει
Και η άνοιξη στο δάσος
Μου είναι ακόμη κάτι νέο και ωραίο.
Τώρα είμαι πιο σπουδαίος από πριν
Δύναμη για πέντε μέσα μου φωλιάζει,
Του πατέρα μου η αντρειοσύνη
Στ' ανοιξιάτικο δάσος
Μέσα μου φουσκώνει εμέ του Σακέχοντο.
Ω τσεκούρι, αδελφέ μου αγαπημένε –
Τσεκούρι που ταιριάζει σ' αρχηγό,
Πάμε να σωριάσουμε σημύδες
Το λευκό φλοιό τους να σμιλέψουμε:
Με το χάραμα πρωί πρωί σ' ακόνισα
Και στειλιάρι σου 'φτιαξα το βράδυ·
Και η λάμα σου θα πέσει στους κορμούς
Τα βουνά τα δασωμένα θα ξυπνήσουν,
Και στη γη θα πέσουν οι κορμοί
Στ' ανοιξιάτικο δάσος,
Κάτω απ' τα χτυπήματά σου, σιδερένιε μου αδελφέ*.

* Στο τέλος του βιβλίου είναι συγκεντρωμένα τα ποιήματα στα αγγλικά, με τη σειρά που συναντώνται στο πρωτότυπο. (Σ.τ.Μ.)

Έτσι πορεύτηκε ο Σακέχοντο στο δάσος κόβοντας ό,τι έβλεπε δεξιά και αριστερά, αδιαφορώντας για την καταστροφή, και άφησε πίσω του μια μεγάλη ζώνη από πεσμένα δέντρα, τόση ήταν η δύναμή του. Κι ύστερα έφτασε σε ένα πυκνό σημείο του δάσους, ψηλά σε μία από τις πλαγιές των σκοτεινών βουνών, και δεν φοβήθηκε γιατί ταίριαζε με τα αγρίμια και τον τύλιγε η μαγεία του Μάουρι [Μούστι]. Και εκεί διάλεξε τα πιο μεγάλα δέντρα και τα πελέκησε, ρίχνοντας καταγής τα πιο γερά με μία τσεκουριά και τα πιο αδύναμα με μισή. Και όταν επτά θεόρατα δέντρα ήταν πεσμένα μπροστά του, ξαφνικά πέταξε το τσεκούρι του με τέτοιο τρόπο που χώρισε σχεδόν στη μέση μια μεγάλη βελανιδιά, που βόγκηξε· αλλά το τσεκούρι έμεινε εκεί τρέμοντας.

Όμως ο Σάκι βροντοφώναξε: «Μακάρι ο Τάντο, ο Άρχοντας της Κόλασης, τον άθλο αυτό να επιχειρήσει και να στείλει τον Λέμπο να κόψει ξύλα».

Και τραγούδησε:

Τούφα μη σώσει δροσερή να σκάσει μύτη δώθε
 Ούτε γρασίδι σπαθωτό μη λάχει και φυτρώσει
 Όσο η γη η δυνατή αντέχει ακόμη
 Ή το φεγγάρι το χρυσό λαμποκοπά
 Και οι αχτίδες του τρυπώνουν αμυδρά
 Μέσα στις φυλλωσιές του δάσους του Σάκι.
 Τώρα που έπεσε στη γη ο σπόρος
 Και ν' ανεβαίνουν άρχισαν τα νια τα καλαμπόκια
 Το τρυφερό τους φύλλωμα απλώνοντας
 Ως το καλάμι τους να δέσει.
 Κεφάλι να μη δέσουνε ποτέ

Κι ο κίτρινος καρπός μη σώσει κι ωριμάσει
Σε τούτο δω το ξέφωτο
Στα δάση του Σακέχοντο.

Και δεν πέρασε πολλή ώρα και έφτασε εκεί ο Ούλτο, για να δει και να μάθει πώς ο γιος του Κάμπο, ο σκλάβος του, είχε ανοίξει ένα ξέφωτο στο δάσος, όμως δεν βρήκε ξέφωτο, παρά μόνο ανελέητα πελεκημένα δέντρα εδώ και εκεί και πετσοκομμένα τα πιο καλά του δέντρα. Και τότε σκέφτηκε: «Αυτός ο υποτακτικός δεν κάνει γ' αυτή τη δουλειά και μου κατέστρεψε τα καλύτερά μου δέντρα. Και δεν ξέρω πού να τον στείλω ή τι να τον βάλω να κάνει».

Ύστερα από σκέψη έστειλε το παιδί να φτιάξει ένα φράχτη ανάμεσα σε κάποια χωράφια του στο λόγγο· ξεκίνησε λοιπόν ο Χόντο αυτή τη δουλειά, αλλά μάζεψε τα πιο μεγάλα από τα δέντρα που είχε κόψει και έκοψε και άλλα, έλατα και ψηλά πεύκα, από τη γαλάζια Πούχουσα και τα χρησιμοποίησε για πασσάλους του φράχτη· και τα έδεσε καλά με κλαδιά από σουρβιές και τα έπλεξε και έκανε έναν ξύλινο τοίχο, συνεχόμενο, χωρίς κενό ή άνοιγμα· δεν έβαλε πόρτα ούτε άφησε κάποιο άνοιγμα ή χαραμάδα και μονολόγησε βλοσυρά: «Όποιος δεν μπορεί να πετάξει γρήγορα ψηλά σαν πουλί ή να σκάψει λαγούμι σαν τα άγρια ζώα ποτέ να μην περάσει από την άλλη πλευρά ή τρυπήσει το φράχτη που έφτιαξε ο Χόντο».

Αυτός όμως ο πάρα πολύ γερός φράχτης δεν άρεσε στον Ούλτο και κατσάδιασε τον σκλάβο του, το λάφυρο του πολέμου, γιατί δεν είχε πύλη ή υπόγειο πέρασμα, χαραμάδα ή άνοιγμα, και ήταν στερεωμένος βαθιά στη γη και υψωμένος ψηλά έως τα σύννεφα του Ούκο.

Και από αυτόν οι άνθρωποι έχουν ονομάσει μια ψηλή πευκόφυτη ράχη «Φράχτη του Σάρι».

«Δεν κάνεις για τέτοια δουλειά», είπε ο Ούλτο, «και δεν ξέρω τι να σε βάλω να κάνεις, αλλά φύγε και πήγαινε εκεί όπου η σίκαλη είναι έτοιμη για αλώνισμα». Έτσι ο Σάρι πήγε θυμωμένος εκεί όπου αλώνιζαν και αλώνισε τη σίκαλη και την έκανε σκόνη και άχυρα και οι άνεμοι του Γουένγουε τα πήραν και τα έριξαν στα μάτια του Ούλτο, που αγρίεψε πολύ και ο Σάρι το έβαλε στα πόδια. Και η μητέρα του φοβήθηκε και η Γουάνονα έκλαψε, αλλά ο μεγαλύτερος αδελφός και η αδελφή του τις κατσάδιασαν και είπαν ότι ο Σάρι δεν έκανε τίποτε άλλο από το να εξοργίζει τον Ούλτο και το ξέσπασμά του το πλήρωναν όλοι, ενώ εκείνος λούφαζε στο δάσος. Και αυτό πίκραινε την καρδιά του Σάρι και ο Ούλτο είπε να τον πουλήσει ως σκλάβο σε χώρα μακρινή και να τον ξεφορτωθεί.

Τότε η μητέρα του εκλιπαρώντας είπε: «Ω Σαρίχοντο, αν πας στα ξένα, αν πας σκλάβος σε χώρα μακρινή, αν πεθάνεις ανάμεσα σε αγνώστους, ποιος θα σκεφτεί τη μητέρα σου ή θα φροντίζει καθημερινά τη δύσμοιρη κυρά;» Και ο Σάρι όλο κακία αποκρίθηκε τραγουδώντας με ελαφριά καρδιά και σφυρίζοντας:

Άφησέ τηνε της πείνας να πεθάνει πάνω σε μια θημωνιά
Άφησέ τηνε να σκάσει στο στάβλο με τα γελάδια.

Και αμέσως ο αδελφός και η αδελφή του μπήκαν στο τραγούδι λέγοντας:

Καθημερινά τον αδελφό σου ποιος θα βοηθά;
Ποιος στο μέλλον θα τονε φροντίζει;

Και έλαβε μόνο αυτή την απάντηση:

Άσ' τον να χαθεί στο δάσος

Έ λιπόθυμος να πέσει στο λιβάδι.

Και η αδελφή του τον μάλωσε και του είπε πως είχε σκληρή καρδιά και εκείνος αποκρίθηκε: «Για σένα, προδότρα αδελφή, αν και είσαι κόρη του Κέιμε, δεν με νοιάζει, θα μου στοιχίσει όμως ο χωρισμός από τη Γουάνονα».

Ύστερα τους άφησε και ο Ούλτο, αναλογιζόμενος το μπόι του παλικαριού και τη δύναμή του που ολοένα μεγάλωνε, υποχώρησε και αποφάσισε να του αναθέσει άλλες αποστολές, και διηγούνται πώς αυτός πήγε και έριξε το μεγαλύτερό του δίχτυ και, όπως άρπαξε το κουπί του, αναρωτήθηκε μεγαλόφωνα: «Τώρα να τραβήξω με όλη μου τη δύναμη ή με μια απλή προσπάθεια;» Και ο τιμονιέρης απάντησε: «Τώρα τράβα κουπί με όλη σου τη δύναμη, γιατί δεν μπορείς να κόψεις αυτή τη βάρκα στα δύο».

Τότε ο Σάρι, ο γιος του Κάμπα, τράβηξε κουπί με όλη του τη δύναμη και οι ξύλινοι σκαρμοί της βάρκας άνοιξαν στα δύο, οι δοκοί από άρκευθο στα πλάγια κομματιάστηκαν και οι σανίδες από λεύκα σκίστηκαν.

Όταν το είδε αυτό ο Ούλτο, είπε: «Όχι, δεν καταλαβαίνεις τίποτε από κωπηλασία, ανακάτεψε το νερό για να πάνε τα ψάρια στο δίχτυ: αν αναταράξεις το νερό, ίσως έχεις καλύτερα αποτελέσματα από ό,τι δημιουργώντας αφρό». Ο Σάρι όμως καθώς σήκωσε το κοντάρι ρώτησε μεγαλόφωνα: «Να βάλω πάρα πολλή δύναμη σαν άντρας ή να κουνήσω χαλαρά το κοντάρι με μια απλή προσπάθεια;» Και ο ψαράς που κρατούσε το

δίχτυ αποκρίθηκε: «Όχι, χτύπα δυνατά. Τι θα πετύχεις αν δεν χρησιμοποιήσεις όλη σου τη δύναμη;» Έτσι ο Σάρι ανακάτεψε το νερό με όλη του τη δύναμη και το νερό έγινε σούπα, το δίχτυ σκοινί και τα ψάρια μια γλοιώδης μάζα. Και η οργή του Ούλτο ξεχειλίστηκε και είπε: «Αυτός ο σκλάβος είναι εντελώς άχρηστος. Ό,τι δουλειά και εάν του αναθέσω τη χαλάει από την κακία του. Θα τον πουλήσω στη Μεγάλη Χώρα. Εκεί θα τον πάρει ο Άσεμο, ο σιδηρουργός, και με τη δύναμή του θα δουλεύει τη βαριά».

Και ο Σάρι θρήνησε θυμωμένος και πικραμένος για το χωρισμό του από τη Γουάνονα και τον Μάουρι, τον μαύρο σκύλο του. Και τότε ο αδελφός του είπε: «Δεν θα κλάψω για σένα ακόμα και εάν μάθω πως χάθηκες στα ξένα. Θα βρω έναν καλύτερο αδελφό από σένα και πιο όμορφο». Γιατί ο Σάρι δεν ήταν όμορφος στο πρόσωπο, αλλά μελαψός και δύσμορφος, και το ανάστημά του ήταν δυσανάλογο με τον όγκο του. Και ο Σάρι είπε με μεγάλη ευκολία:

«Ούτε κι εγώ θα κλάψω για σένα
 Αν μάθω πως χάθηκες
 Θα φτιάξω έναν τέτοιο αδελφό για μένα –

Θα του βάλω κεφάλι από πέτρα και στόμα από ιτιά και μάτια από βακκίνια και μαλλιά από ξερά στάχυα και πόδια από κλαδιά ιτιάς, και θα κάνω το κορμί του από ξύλο σάπιων δέντρων – και ακόμα και έτσι θα είναι περισσότερο αδελφός μου και καλύτερος από σένα».

Και η μεγαλύτερη αδελφή του τον ρώτησε αν θρηνούσε για την ανοησία του και εκείνος της απάντησε όχι, γιατί χαιρόταν

που την άφηγε. Και εκείνη του αντιγύρισε ότι δεν θα πενθούσε που τον έδιωχναν, ούτε εάν μάθαινε ότι είχε πεθάνει στους βάλτους ή είχε εξαφανιστεί από τους ανθρώπους, γιατί θα έβρισκε έναν αδελφό πιο επιδέξιο και πιο όμορφο. Και ο Σάρι είπε: «Ούτε και εγώ θα κλάψω εάν μάθω πως χάθηκες. Και μπορώ να φτιάξω μια αδελφή από πηλό και καλάμια, με κεφάλι από πέτρα, μάτια από βακκίνια και αυτιά από νούφαρα και σώμα από σφεντάμι, και αυτή θα είναι καλύτερη αδελφή από σένα».

Τότε του μίλησε η μητέρα του απαλά.

Ω γλυκέ μου, ω αγαπημένε μου
 Εγώ η όμορφη που σε γέννησα
 Εγώ η μαλαματένια που σε θήλασα
 Για το χαμό σου θα κλάψω πολύ
 Πως πέθανες αν μάθω
 Κι από τον κόσμο πως εχάθης.
 Δεν ξέρεις ως φαίνεται πώς νιώθει μια μάνα
 Ή πώς χτυπά μιας μάνας καρδιά
 Κι αν μου έχουν μείνει δάκρυα ακόμη
 Από τους θρήνους μου για τον πατέρα σου
 Τον χωρισμό μας θα μοιρολογήσω
 Για το χαμό σου θα κλάψω
 Και τα δάκρυά μου θα κυλούν το καλοκαίρι
 Και το χειμώνα θα κυλούν καντά
 Όσπου [τα] χιόνια γύρω μου να λιώσουν
 Και να φανεί το χώμα μαλακό
 Και η γη ξανά να πρασινίσει
 Τα δάκρυά μου να περνούν στην πρασινάδα μέσα.
 Ω ομορφιά μου, ω γαλαθινό μου